

CORECTBooks

proză

**noaptea cailor
sălbatici**

**paul
sârbu**

Paul SÂRBU

**NOAPTEA CAILOR
SĂLBATICI**

Editura Virtual

2013

ISBN (e): 978-606-599-994-7

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

Itinerar biografic	5
Casa.....	6
Noaptea cailor sălbatici.....	19
Gheboasa.....	52
Șarpele de apă	57
Păianjenii	64
Braconaj în Deltă.....	70
Referințe critice.....	78

Mulțumim sponsorului nostru unic Silvia Matei din Washington D. C.

Itinerar biografic

Trăitor de trei decenii în cătunul Letea din Delta Dunării.

Carti publicate: „Poeme”, Ed. Macarie, 1994 –cu o prefață de Cezar Ivanescu, „Poeme alese”, Ed. Macarie, 1996, prefață de Gheorghe Tomozei, „Povestiri din Delta Dunării”, Ed. Eminescu, 1997, texte pentru coperta a IV a de Mircea Sântimbreanu și Fanuș Neagu, „Moartea în Delta” (povestiri), Ed. Ex Ponto, 2002 (prefață de Ovidiu Dunăreanu), „Samka” (roman), Ed. Criterion Publishing, 2003, text pentru coperta a IV a de Constantin Novac, „Dincolo de lume” (roman), Ed. Ex Ponto, 2008 – cu prefata de Nicolae-Paul Mihail.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Dobrogea, din 1999.

Câteva dintre premii: Premiul Festivalului și al Ministerului Culturii – la Festivalul „Lucian Blaga”, Sebeș, Lancrăm, 1994, Premiul pentru proză al Salonului Național de carte „Ovidius”, 2002, Premiul Filialei „Dobrogea” a Uniunii Scriitorilor pentru proză pe anul 2002, Premiul Asociației Internaționale a Scriitorilor și Oamenilor de Artă Români „Liter-Art XXI” pe anii 2002 -2003. Noaptea Deltei –poeme- Editura Virtual -CorectBooks – 2010, «101 poeme» editura Biodova, 2011, Bucuresti; Premiul pentru poezie pe anul 2011, decernat de Filiala Dobrogea a Uniunii Scriitorilor din România; Vremea chiropterelor, roman, 2013, cu o prefață de Vasile Andru.

CASA

Sinica veni în satul nostru să se mărite. Trase la Marusia, rudă cu ea, care are și renume de pețitoare. Aceasta avea una dintre cele mai coșcovite cocioabe, plină de igrasie, ajunsă astfel în urma unui trăsnet care-i arsese acoperișul, pe care-l ridică mai târziu, după ploile toamnei, cu stuf adunat din mila sătenilor. (Lumea spuse că Sfântul Ilie trăsnișe „ciorticii ” ce sălășluiau acolo.)

Așa că, pețitoarea o puse în astă primăvară pe viitoarea mireasă la muncă. Sinica fuse văzută zilnic spălând într-o albie de lemn în bătătură preșuri, carpete, haine, toate zdrențele din casa Marusiei. Apoi, lumea o zări făcând ceamur pe care-l bătători cu picioarele ei frumoase de fecioară, ținându-și poalele rochiei ridicate, și apoi lipind pereții plini de igrasie ai gazdei, care nu avusese până atunci „slugi” în viața ei și care muncea cu ziua pe la alții. Casa Marusiei arătă, în scurt timp, spoită cu lut amestecat cu balebă de cal, văruiță, vopsită, mirosind a curățenie, ba și cu ghiocei și zambile răsărite în straturi îngrijite. Apoi, Sinica fu observată săpând grădina și punând răzoare de zarzavaturi, semănând, prășind via.

Sinica era frumoasă, subțire, cu părul bălai ca para coaptă și părea că rabdă toate caznele, trebăluind chiar cu voioșie, stârnind invidia vecinilor, care o acuzau pe Marusia că o chinuie prea mult pe biata copilă. Se mai spunea că necazurile îndurate la maică-sa, în satul din care venise erau cu mult mai grele, că mamă-sa, Parasca, fusese batjocorită de tot satul pentru că n-avea casă, locuind pe rând la diferiți pușcăriași care mai întâi o primeau la ei, apoi o băteau de-o băgau în spital sau chiar în sanatoriu. Așa că, împlinind nici șaisprezece ani, Sinica fugise la Marusia, o rudă îndepărtată din mijlocul deltei, cu gând să scape din acel calvar și să-și întemeieze ea însăși o familie, să aibă o casă – mai presus de toate o casă a ei!-, căci, gândea că numai lipsa unei case o făcuse pe mama ei să trăiască în concubinaj cu toți „penalii” din sat. Sinica îndurase toate aceste nenorociri și umblase cu mamă-sa de mână „din tată-n tată”, unii dintre acești tați vitregi încercând s-o siluiască de mică. Casa era o idee fixă în mintea Sinicăi.

Nu se știa dacă toate aceste zvonuri erau într-un tot adevărate, dar lumea începu s-o căineze pe viitoarea mireasă, văzând cum robotea toată ziua la Marusia, pe care, „o scosese din mocirlă”. Dar, totodată își făcu o bună faimă de gospodină – și pețitorii nu întârziară să apară.

Nu avu decât să se gândească bine pe care îl alege, dar asta nu depindea doar de voința ei!

Îi intră în suflet un flăcău înstărit, cu părul cârlionțat, auriu, ca-n povești, Hubati, dar părinții acestuia, gospodari așezați, nu-l lăsară s-o ia, din cauza veștilor ce veniră din satul ei. Apoi voi să ia pe un altul, sărac și orfan, doar cu o casă moștenită. Chipul acestuia, rotund și senin ca o lună plină, îi bântuia somnul. Vaniușa se îndrăgosti și el de ea așa de tare, încât într-o noapte voi s-o fure, s-o ia cu forța și s-o ducă la el. Văzând că fata se împotrivese, flăcăul, băut, ca să-și facă mai mult curaj, se supără și o strânse de gât în mijlocul drumului, pe la miezul nopții, gândind că o va duce în cârcă, leșinată, până acasă și a lui va rămâne toată viața. Tocmai atunci apărură, în uliță, la miezul nopții, ca din senin, Spati, care o pândea mereu, disperat. Spati răsări ca un salvator, fata crezu că Vaniușa e violent și vrea s-o violeze, iar Spati o scăpă din mâinile acestuia!

Marusia o sfătui să se mărite cu Spati, flăcău tomnatic și cam ciudat, din satul vecin, despre care se spunea că are o sută de vaci moștenire, acareturi...Pasă-mi-te, Marusia-și făcu planul să capete și ea ceva din această „afacere”. Acesta mai fusese însurat cu Hania, căreia-i umpluse toate degetele cu inele de aur, dar, numai după trei zile, fata-și scosese toate aceste podoabe, i le aruncase-n față și fugise pentru totdeauna, fără să explice cuiva de ce.

Spati veni de câteva ori acasă la Marusia, încărcat cu bunătăți, buturi de carne dintr-un vițel fraged, sacrificat anume pentru pețitoare, o paporniță de brânză, icre, pește și câteva sticle cu vin, „tămâios”.

O vecină o sfătui pe Sinica să nu se mărite cu Spati, întrucât, „e nebun la beție” și de aceea nu-l luase nimeni până atunci, dar fata gândi că destul trăise în sărăcie, fără casă, și apoi, „pe bărbat îl strunește femeia cum vrea” o povățui Marusia. Totuși sta nehotărâtă. Cum pretendentul era grăbit și gelos și-i dusesse pețitoarei destule daruri și-i mai și promise altele, Marusia o forță pe Sinica, spunându-i că, „ori se mărită cu Spati, ori pleacă înapoi, în satul ei, de unde venise!”

Speriată și negăsind așa repede alt flăcău, Sinica se îmbracă gros, cu toate hainele pe care le avea, spunându-i Marusiei că-i e frig, deși era o toamnă călduroasă, și fugi cu Spati, acasă la acesta.

Nunta avu loc repede, întrucât vinul se limpezise în butoaie, flăcăul, care umblase cu mamă-sa pe la mănăstiri, „ca să i se dezlege cununiile” era grăbit, ca și mireasa care se săturase să stea pe capul Marusiei și să trudească la casă străină. Se strădui să-l convingă pe Spati să facă nunta repede, spunându-i că rămăsese deja grea, să fie sigură că „bogătașul” nu ia pe alta.

La nunta Sinicăi, nu veniră din partea neamurilor ei, decât Marusia și mamă-sa, Parasca, înțelegându-se ca acestea să dăruiască „de fațadă”, la masa mare, din banii adunați din darul de la alți nuntași, ele fiind prea sărace. Din cauză că întreg cortul, din prelată, în care încăpuse mai tot satul, era plin de străini, Sinica părea mereu plânsă și nervoasă, se simțea părăsită.

Dar fosta nevastă de trei zile a lui Spati veni și ea la nuntă și-i șopti Sinicăi, „Degeaba are vite!

Poți să le bagi câte-un stuf în partea dinapoi și să le umfli până li s-or îndrepta coarneau! Că din asta tot nu faci om - e nebun la băutură!”

Tot satul era curios să vadă mireasa, după obicei. Așa că soacră-să o trimitea mereu în cort, lângă Spati, în capul mesei, să fie admirată.

Atunci se întâmplă un incident neașteptat. Sinica veni, la insistențele soacră-si și se așeză, ca la vitrină, s-o vadă toți ”, cum zicea ea. Dar, cum rochia avea un fel de cerc oțelit, atunci când se așeză mireasa pe bancă, rochia i se ridică în sus, astfel că toți nuntașii văzură o clipă pulpele pline și lenjeria intimă, albă și dantelată a Sinicăi. Până-și dădu aceasta seama, zăpăcită, ce se petrece, și până își trase cercul înapoi, care iar se ridică îndată ce-i dădu drumul, până se sculă Sinica în picioare ca să cadă rochia în jos, lumea râse și se veseli cu mare poftă, aplaudând și chicotind, ciocnind pahare și chiuind:„ Bună bucătică a găsit Spati! Fragedă, plinuță! ” Sinica, indignată, sfeclie de rușine și furie, înțelegând veselie nuntașilor, se așeză din nou, intenționat, ba își și desfăcu picioarele într-un fel obscen, lăsând să i se vadă și părul pubian cârlionțat și galben ca aurul, țipând:„ Na! Uitați-vă! Na, mireasă!! Mai vreți?!” Bărbații rămaseră o clipă cu gura căscată, apoi răspunseră, la întrebarea ei retorică, într-un glas:„Daaaa!” După care, în hohotele tuturor, Sinica se ridică și fugi în casă, plângând de indignare. Îl puse pe Spati, care alergă uluit după ea, să ia un clește și să scoată blestemata de sârmă oțelită care-i ridica poalele-n cap când se așeza! Dar, în urma ei, petrecăreții spuseră că„Mireasa e nebună!” Auziseră ei că și mumă-sa fusese internată la balamuc și li se păru că așchia nu sărise departe de trunchi! Unele femei observară dintr-o ochire că mireasa e grea și se desfătară cu această bârfă, bănuind că nu Spati fusese în stare de această ispravă, în timp ce bărbații își plescăiră limba de plăcere și ciocniră pahare:„ Bună, mă, a dracu!”

Marusia, pețitoarea, amețită de băutură, bârfea cu venin - mai întâi de invidie, că Sinica lua un bogătan care-i umplea degetele de aur, în timp ce ea era tot săracă și, din câți bărbați nelegitimi avusese,„nici unul nu-i pusese pe deget un ineluş ”, și apoi, pentru că era nemulțumită, considerând că Sinica și Spati nu-i dăruiseră pețitoarei îndeajuns de mult, pentru fericirea pe care le-o înlesnise... Așa că, Marusia, aprinsă de „rachiul roșu”, începu s-o bârfească și mai amarnic pe mireasă, spunând că trebuia să se dea numai rachiu alb, întrucât mireasa nu părea a mai fi fată mare, iar trandafirul cel roșu din pieptul miresei, semn al virginității, trebuia să fie purtat,„poate doar în ureche!” Marusia o prohodii și pe soacra mică, Parasca, aflată în celălalt colț al cortului cu nuntași, cum că aceasta, în tinerețe, făcea cu mâna de pe marginea drumului la câte un camion cu soldați, și când aceștia opreau, mergea în pădure și,„se tăvălea cu toți, până se sătura ”. Altădată se dusesse de bunăvoie într-o unitate militară, pe înserat, și o companie întreagă trecuse prin patul ei până dimineața, când soldații în termen o luaseră, leșinată, de mâini și de picioare, și o aruncaseră peste gard, într-un cimitir alăturat. Alții, mai miloși, anunțaseră ambulanța care o dusesse la spital,„iar doctorii scosseră din ea, un chil

de spermă”. Zăcuse două-trei săptămâni, de parcă fusese,, ruptă de câini”, dar când se vindecase, iar ieșise să facă semn cu mâna la camioanele cu soldați...

Acest fel de a bârfi,,prin ricoșeu”, care sugera că,, ce iese din pisică,tot șoareci mănâncă”, avea un efect devastator asupra victimei, era mult mai puternic decât dacă o vorbea de rău direct pe Sinica... De fapt, Marusia o ura și pe Parasca, deoarece îl părăsise pe un frate al ei, bețiv, pe vremuri. Lumea asculta într-un colț al cortului, minunându-se că tocmai fosta pețitoare, care o lăudase atâta, acum o împoașcă de parc-ar vrea s-o divorțeze!

În biserică, a doua zi, duminică, la cununia religioasă, mireasa, enervată și plictisită de moarte de ceremonie, zise ca pentru sine, dar suficient de tare, s-o audă toată lumea:

-Nu mai se termină, dracu', slujba asta, că sunt gravidă și mi se face rău de la fumul de tămâie!...

Sfinția sa își bulbucă ochii pe deasupra ochelarilor, întrebător și uimit. Când preotul îi puse întrebarea, dacă, de bună voie și nesilită de nimeni îl ia de bărbat pe Spati, mireasa tocmai privi absentă spre un vitraliu, iar când ceilalți îi dădură coate, observând că ratase momentul solemn, ea răspunse distrată,, da”, pornindu-se pe un chicotit sonor, încât și ceilalți începură să râdă, socotind-o pe mireasă trăsniță.

Sinica avusese dintotdeauna această idee fixă! Să-și cumpere casa ei, deși socrii aveau două case în curte, pline cu acareturi. Din acest motiv, Sinica amenință că se desparte de Spati, dacă socrii nu sunt de acord ca să-și cumpere o casă proprietate a lor, cu banii de dar de la nuntă. Mireasa, cu ochii imflamați de nesomn, nu se dezlipea de punga cu bani pe care o ținea zi și noapte în brațe. După ce se certă,, pe moarte și pe viață” cu socrii, se mută din nou, pentru un scurt timp, la Marusia, spunându-i lui Spati că, dacă vrea să-l urmeze bine, dacă nu, nu. Flăcăul, uluit, luat pe nepregătite, își urmă nevasta, căci își aminti cum mumă-sa umblase pe la tot felul de mănastiri și se rugase să se însoare, și cum plătise tot felul de vrăjitoare ca să-i,,facă de cununie”. Iar Sinica era o frumusețe subțire ca o viperă cu părul bălai și ochii negri și strălucitori, ce-l hipnotizase!

Mireasa se războise nu numai cu mirele, care nu voise să-și părăsească cele două case părintești îmbelșugate, ca să se mute în vreo cocioabă cumpărată, dar și cu cele două sate, căci oamenii nu înțelegeau de ce să părăsească tinerii gospodăria părinților, de ce să nu-i ajute la muncă, la îngrijirea cirezii, la prașă, și toate acestea să le rămână lor moștenire mai târziu, după obicei!

Așadar, banii dăruți la masa mare și cei pentru,,sărutul miresei”, care fusese foarte conștiincioasă cu acest obicei, fuseseră adunați de Sinica într-o pungă de plastic, pe care o luase cu ea acasă la Marusia, neavând nimic altceva în cap decât să-și cumpere un adăpost numai al ei. Punga o ținea noaptea sub cap, și nu se-ncumeta să-i cumpere proaspătului mire nici măcar o bere, nici să-i dea o lețcaie Marusiei ca gazdă și fostă pețitoare, deși aceasta visa chefuri și petreceri fără număr din

acești bani și devenea tot mai nervoasă, văzând că nepoata nu desface deloc punga... Deși Marusia,, bătea șaua să priceapă iapa”, spunând că nu mai are prin casă nici făină, nici ulei, nici cartofi, nepoata prefera să rabde de foame, dar nu cumpăra nimic din banii ei, ținând cu dinții de ei, să-și cumpere colibă. De aceea, Marusia o bârfea și mai abitir prin sat, dar toate acestea încă nu ajunseseră la urechile tinerei. Nu după mult, Sinica plecă, urmată, de voie, de nevoie de Spati, în alt sat, dormiră pe la o rudă a bărbatului, și adunară toți moștenitorii unei case din satul nostru. Acolo aflară că proprietarii aveau actele în devălmășie, nu aveau schiță de cadastru, nu dezbătuseră moștenirea... Proaspeții căsătoriți stătură două săptămâni plecați, îi convinseră pe toți, le plătiră drumul până la un notariat din Tulcea, se tocmiră la preț la sânge, reușiră să legalizeze actele de vânzare-cumpărare ale unei colibe din satul nostru, și Sinica se întoarse fericită în coliba, așa cum visase.

Mai ales ea, începu cu mare poftă de viață,,să-și scoată la lumină” propria locuință, să „rânească”, să dărâme, să frământa ceamur, să o lipească și să văruiască. Marusia era tot supărată. Când Sinica trecu cu Spati pe la ea, fosta peșitoare sta, cu spatele înspre ei, aplecată, se prefăcea că smulge niște buruieni. Dacă cei doi tineri se mutau spre capul ei, ea iar se întorcea cu dosul, smulgând iarba din cealaltă parte... Marusia răspândea prin sat zvonuri dureroase și nedrepte, fabulând, din răutate, cum că Sinica și mamă-sa, Parasca se măritaseră amândouă deodată și că făceau dragoste amândouă în aceeași cameră, fără rușine, privind una la alta cum gem de plăceri, după care se certaseră și se despărțiseră tot amândouă deodată, din pricină că cea bătrână trăise și cu ginerele, voind să-i arate că e mai bună la pat... Marusia era obsedată de măritişuri, despărțiri și incesturi, dar ceva din cele zvonite erau crezute și amplificate de gura satului, asta lovind-o până la lacrimi pe Sinica, atunci când cineva se încumeta să-i mai povestească cele ce se spuneau pe seama sa... Sinica plângea de se zguduia cămașa de pe ea și nu înțelegea de ce mătușa vrea s-o distrugă, nu înțelegea ce avea cu ea ...

Spati auzi și el unele din aceste zvonuri, dar nu știa ce să creadă. Sinica-i spuse despre Marusia că aceasta are darul minciunii și al înfloriturilor, că învrăjbea pe toată lumea, numai să capete ceva, și, când se afla adevărul,,punea coada pe spinare și pleca în alt sat”. Se spunea că odată învrăjbise lumea cu bârfelile și intrigile ei într-atât încât era gata să se facă răskoală, dar când se dezmeticiseră cele două tabere, dându-și seama cine e vinovatul, voiseră s-o linșeze. Dar ea era deja fugită în alt sat, cu alt bărbat.

Totuși, șarpele geloziei se strecură pe nesimțite în sufletul lui Spati. Acesta nu avea tragere de inimă să trudească la această casă șubredă, când părinții lui aveau una din cele mai frumoase găspodării în care își agonisiseră munca de o viață. Pe urmă, se gândi că bătrânii ar fi,,păzit-o” mai bine pe nevastă-sa. Dând crezare unor zvonuri, Spati se duse acasă băut și își bătu femeia așa de rău, încât se spunea ca o vecină alergase disperată la ea ca să n-o omoare, și o găsisse cu capul spart de un perete însângerat. Tot această cumătră povesti că Sinica i-ar fi spus că bărbatul gelos,,îi băgase mâna

și-o scosese plină de sânge din măruntaiele femeii”, după care plecase băut în stradă, noaptea, în fața casei lui Vaniușa, strigând să audă toată mahalaua să-i lase femeia în pace! Până la urmă, Vaniușa, care se însurase și el cu o lipoveancă bălană, ieși în uliță și-l convinse pe Spati, că el nu mai are nimic cu femeia lui!

Contrar impresiei Sinicăi, Vaniușa se purta blând în casă și în sat, și tocmai „salvatorul „ ei, care „se purtase cu mânuși” se dovedea bătauș ...

Sinica ducea o luptă neîncetată, chiar și în somn, să-l convingă pe Spati „să pună jos câte un danac”, adică să taie câte unul din vițeei socrilor și să-l vândă, pentru a cumpăra uși, ferestre, ciment, ca să întărească această magherniță ce sta să se surpe peste ei. Dar cireada de o sută de vite, cât se vorbea că ar avea flăcăul de însurat, se dovedi a fi cu mult mai mică, abia douăzeci-treizeci de capete, și acelea aparținând bătrânului...

Pe Sinica, socru-său, Tatarciuc, n-o putea suferi când venea pe la ei și-i mângâia vițeei: i se părea că, de îndată ce-i mângâie pe boturile moi, a și pus un fel de pecete pe ei, ca și când i-ar fi însemnat pentru tăiere ... Bătrânul, „cirotic”, avea o vie de peste două hectare, ce făcea sute de vedre de vin și se spunea că nu băuse niciodată apă, din tinerețe. Poate de aceea avea ciroză și făcea uneori crize hepatice, zăcând prin șanțuri ori prin bătătură, ridicându-se singur după ce zăcea ceasuri în șir. Pe Spati nu-l suferise niciodată, deoarece îi intrase în cap că bătrâna nu-l făcuse cu el. Spati își aducea aminte cum, la cinci ani se băgase sub pat, iarna, ca să mănânce „poame”, cum spunea el strugurilor stafidiți și cum îl prinsese tată-său și-l snopise în bătaie cu o joardă, de-i lăsase numai vânătăi. Niciodată bătrânul nu-i dăruise nici un ban ca să-și ia dulciuri; doar Darca, uneori, pe ascuns.

Cum Tatarciuc nu voia să-i dea vite de tăiere, Spati, forțat de nevasta care nici nu mai voia să trăiască cu el altfel, se ducea noaptea pe grind, pe unde știa că-și ține tată-său vitele și tăia câte una. Căra animalul sacrificat în șareta unui văr, care-l ajuta și care-și primea și el partea.

Când tată-său, află că insusi fiu-său îi căsăpește noaptea vițeei și-i vinde, se duse și depuse o plângere la poliție. Spati se certă atât de rău cu el, încât îi puse un cuțit la beregată. Noroc că sări bătrâna, Darca, să-i despartă. Dar ura dintre cei doi creștea, alimentată de Sinica, ce-l „toca marunt” pe Spati, șantajându-l că nu se culcă cu el, până nu-i aduce alt și alt vițel de vânzare, amenințându-l ba că-l părăsește, ba că fuge cu altul, jucând un joc periculos, căci bărbatul era „nebun după ea” și în stare de orice.

Văzând că pe Spati nu prea-l trage inima să muncească la această nouă gospodărie, Sinica aciuse la ea o rudă venită din satul ei, un fost pușcăriaș, cu care se ducea noaptea cu o căruță și furau de la un fost lagăr de deținuți politici desființat, ce mai rămăsese de furat în urma localnicilor care luaseră aproape totul: uși, ferestre, căzi, chiuvete. Ei mai găsiră doar cărămidă veche, bucăți de beton armat pentru subzidire, la temelie.

Sinica pleca noaptea pe lună cu acest Gaspar și se întorcea dimineața, cu ce apuca. Ziua construiau, lipeau pereții cu lut, văruiau. Gaspar părea că nu cere pentru munca lui decât băutură și tutun. Spati refuza să meargă cu cei doi, spunând că n-a furat în viața lui și nu vrea să intre-n pușcărie. Sinica-l repezea, că ar trebui să,,pună jos” mai mulți,,danaci”, să-i vândă, ca să-și reconstruiască izba, dacă vrea să nu fure. Spati aduse doar băutură și mâncare de la bătrâni, pentru muncitori. Gaspar deveni tot mai scandalagiu și violent, încât Sinica nu mai avu nopți liniștite. Musafirul dormea singur în bucătărie, dar părea că n-avea somn niciodată.

Spati auzi prin sat că Marusia împrăștiase zvonul că ar fi urmărit căruța celor doi, noaptea, și că Gaspar ba ar fi răsturna-o pe Sinica peste grămezile de moloz,ba că,, o proptea de copaci”, ba chiar și în căruța oprită sau chiar din mersul cailor ar fi forțat-o, iar ea țipa de se auzea peste ape, dar numai Spati nu auzea nimic!” Iar ei,,nu-i plăcea deloc, sărăcuța!”

Marusia mai spuse că Spati era,,flăcău bătrân și nu putea să-și mulțumească nevasta ”. Marusia ura pe toată lumea, pentru că ea avusese nelegitim zeci de bărbați și voia să arate că toată lumea e ca ea. Ca pețitoare, pe mulți îi,,unise”, dar și pe mulți îi despărțise..

Gaspar o șantaja că, dacă Sinica nu-i dă tot mai multă băutură, îi spune lui Spati de relația lor. Ba mai mult, îl ținea și pe Spati nedormit, ca să nu fie singur la pahar în nopțile în care nu căra materiale, căci el bea neîncetat și parcă nu avea niciodată somn. Bietul Spati moțăia amarnic pe scaun, închidea ochii și chiar sforăia, în timp ce Gaspar îl trezea:,, Brrr! Ho, prrr!” de parcă strunea caii de la căruță. Văzând că gazda nu rezista la nesomn și că nu se mai străduia să aducă îndeajuns de multe sticle cu vin, ca să-l mai trezească pe somnoros, într-una din nopți îi spuse:

- Sinica n-a fost fată mare când ai luat-o! Era doar o copiliță când am dezvirginat-o într-o șură de fân!I-am spus c-o omor dacă-i spune mă-sii!Pe urmă, a-nceput să-i placă ...

Lui Spati îi sări deodată piroteala!

După cele auzite, Spati se ridică cu ochii holbați, amenințător, de pe scaun. Gaspar însă îl domoli:,, Șezi binișor, puișor!”și scoase un șiș de la brâu, apăsă pe un buton și lama ieși sclipind în lumina galbenă a becului. Gaspar îi turnă un pahar și i-l arătă, amenințător. Spati, vrând-nevrând îl turnă pe gât, musafirul mai turnă încă unul și încă unul, iar gazda le goli sub amenințarea șișului. Apoi, Spati se duse în camera lui, dărâmat sufletește, și-i spuse nevastei cele auzite. Sinica negă totul, dar se duse dis-de dimineață la poliție. Șeful de post veni în aceeași dimineață și-i puse în vedere străinului să părăsească satul, ba îl și duse cu mașina poliției până la comună, după care îi arătă direcție de plecare, pe jos, înspre Sulina.

Totuși, scandalurile din cocioaba proaspeților căsătoriți nu mai avură sfârșit, Spati veni mereu băut de la părinții lui, ba puse de câteva ori mâna pe un par și bătu în neștire, ore în șir, un cal dăruiat în sfârșit de Tatarciuc, ba o snopi pe Sinica, dând crezare bârfelor răspândite de Marusia.

Cum toate rudele lui Spati o blestemară pe Sinica, care,, după ce ca veni în curu gol și se mai tăvăli și cu Gaspar”, Sinica hotărî să vîndă casa aceasta, și, cu banii luați pe ea, să-și cumpere o alta, în satul ei. Se hotărî să plece. Spati încercă s-o oprească, chemă chiar și preotul care-i sfătui să se împace deoarece așteptau un copil, dar Sinica îi arătă preotului corpul gol, plin de vînatăi peste tot și preotul îngenunche, spuse o rugăciune la icoană și plecă fără să mai spună un cuvânt.

Până la urmă, Spati o lăsă să plece, dar, numai după o săptămână de stat în singurătate, în bezna colibei reparată doar pe jumătate, nu mai putu să îndure. Se duse după Sinica, în satul ei. După trei zile se întoarseră amândoi, bătură în cuie o scîndură pe casă,,De vânzare”,mai luară în saci tot ce putură să care pe vapor, găini, porc, scaune, perne, plăpumi și multe altele și se mutară în satul nevestei.

Nu după mult, se întoarseră, se tocmiră și vîndură casa mai degrabă la un preț mic și plecară iar în satul ei, locuind, deocamndată, cu chirie.Toate acestea se petrecură repede și fără știrea lui Tatarciuc. Sinica îl trimise apoi pe Spati la mamă-sa, Darca, să-i ceară restul de bani pentru a cumpăra altă casă în satul ei, căci acolo erau mai scumpe decât în mijlocul Deltei.

Darca nici nu vru să audă! Îi spuse fiului că Sinica, după ce-și va lua alt acoperămînt în satul ei, îl va goni!

Sinica, supărată de refuzul soacrei, lipsi tot mai multe seri de acasă, lăsând copilul singur în leagăn, spre groaza lui Spati, care o căuta disperat prin beznă în unele nopți ploioase, întunecate de toamnă, în care orbecăia, nevăzînd drumul. Erau nopți lungi cu pîclă, de puteai să-ți bagi degetele-n ochi, în care bura.Nu se vedeau nici stele, nici puținele becuri de pe ulițele satului. Spati o căută disperat, ca liliiecii, mai mult simțînd o legătură sufletească între el și Sinica. Copilul plîngea acasă în leagăn, sub o lampă chioară din perete. Spati se mai întoarse din când în când să vadă ce face micuțul Adi, să vadă dacă a venit mama, și cât e ceasul. Ornicul acela mare din perete, îl tortura. Minutele în care ea nu se întorcea, îl tăiau. Spati se întoarse iar în bezna ulițelor. Iar veni acasă și iar găsi doar copilul plîngînd. Luă ceasul și-l sfîrmă de perete.Simțea din toată ființa lui că umbla cu altul. Ea îl amenințase cu asta, dacă nu aduce de la bătrâni pentru refacerea casei. Se îmbătă. Merse în ogradă, fără să știe de ce, rupse gâtul unui curcan cu mâinile, se năclăi de sângele păsării, apoi plecă la discotecă, unde bănuî că e Sinica. Cei de acolo, văzîndu-l beat și plin de sânge, căutîndu-și nevasta, crezură că deja a ucis-o și că e murdar de sângele ei. Unii îi spuseră că ar putea s-o găsească în casa unui sergent care lucrează la frontieră și care stă cu chirie la Anghelina lui Harlașa. Bătu, și, cum nu-i deschise nimeni, trînti un picior așa de tare în ușă, încât sări din țâțâni. La lumina unei veioze îi văzu pe amândoi goi, în pat.Sergentul reuși să-și ia hainele într-o mână și să dea buzna pe lângă Spati, afară în ploaia mărunță, neprimind decât un pumn în bărbie. Dar tăbărî asupra Sinicăi,

ce nici nu mai tipa, de spaimă. O scoase afară, în ulița întunecată, aproape goală, doar cu o bluziță pe ea,,mânînd-o doar în șuturi și pumni”.Femeia aluneca pe nămol, cădea, bărbatul iar o ridica de păr și o lovea. Doar câinii lătrau pe ulița pustie, în noapte. De rușine să n-o audă și s-o vadă careva, femeia icni surd la loviturile de picioare primite. Ajunseră acasă în bojdeuca din marginea satului, unde copilul, simțind parcă durerea mamei, țipă alarmat și strident ca niciodată. Era un loc pustiu, unde nu-i putea auzi nimeni, dar, chiar de i-ar fi auzit, tot,,nu se băgau în casa omului”.

În noaptea aceea o târî în coliba lor, aproape leșinată. O lăsă să zacă pe pământul rece, în frig. Femeia gemu în intunericul odăii, în care mai pâlpaia, fumegând, fitilul ars. Spati căpăta în priviri o lucire dementială, roșietică, atunci când e băut și gelos. Se duse afară, dezlegă câinele și luă lanțul. Se întoarse și începu să-și bată femeia cu furie, pe spate, pe pulpe, în cap, unde nimerea. Femeia leșinată, încetă să mai icnească. Doar copilul tresărea în pătuț, la fiecare lovitură, de parcă el ar fi fost lovit. Bărbatul o lăsă acolo pe pământul rece, însângerată, îi desfăcu picioarele și o posedă sălbatic, simțind că în clipa aceea era toată a lui, îi aparținea doar lui, pe vecie. Spre ora patru dimineață, femeia se trezi din leșin, năucită. Flacăra lămpii se micșorase, nu mai avea gaz. Spati aprinse un rest de la lumânarea lor de cununie. Aduse apă caldă într-un lighean și o ajută să-și spele cheagurile de sânge de pe ea. O așeză pe patul cu saltea de paie.

Ea oftă amar. El se apropie de ea, o mângâie pe păr și simți că-i înghețaseră picături de sânge pe șuvițele bălane, îngălate.

Câinele de afară urla a pagubă, ca un câine strigoi, ieșit parcă din cimitir. Spati auzi și țipătul unei buhe și se temu să nu fie semn rău. Copilul începu iar să plângă cu sughițuri. Spati îl puse lângă femeia zdrobită. Copilul tăcu.

Lui Spati i se făcu o milă nesfârșită de tot ce se întâmplă.Nu înțelegea ea că viața lui nu făcea nici cât un fir de praf fără ea, nu pricepea că ei amândoi erau una și a-i despărți însemna a tăia un singur trup în două și a ucide amândouă părțile? Singurul fel de a supraviețui era să trăiască împreună, altfel piereau împreună! Spati plânse lângă lumânarea ce pâlpaia și spuse că se duce la Darca și ori o omoară, ori aduce banii. Nu vrea să i se destrame familia din pricina acestor bani! Să stea doar cuminte și să-l aștepte! Să nu se mai răzbune pe el în felul acesta!

Pentru Spati nu valorau nimic banii bătrânei agonisiți cu sudoare o viață întreagă, nu valorau nimic toate averile de pe pământ! Toate acestea mai aveau un preț dacă mai puteau s-o țină alături de el pe Sinica! E drept că ar fi vrut s-o țină acolo, în deltă, între ai lui, că în acest sat srtrăin i se părea că o poate pierde mai lesne, dar n-avea ce face! Darca se gândi că, decât să stea banii în bancă și feciorul ei ori să se despartă ori să se omoare ori să cadă fără scăpare în alcoolism, mai bine să-i dea, ca să mai trăiască fie și un an lângă femeia lui și alături de copilul lor. Deși toată lumea îi spusese că Sinica, după ce-și va lua casă cu agoniseala ei de o viață, îl va izgoni pe Spati!

Spati, învățat de Sinica, îi ceru bătrânei plata pentru „cei treizeci de ani” în care o ajutase la munca gospodăriei, la crescutul animalelor. Până la urmă, nu de frică, pentru că Spati-i arătă lama cuțitului mumă-sii, ci de durere sufletească, Darca fu de acord să meargă cu el la oraș, și să-i dea restul de bani, fără să știe bătrânul.

Nimeni nu crezuse că Darca va scoate munca ei de o viață din bancă, dar aceasta se gândi că anii fiului ei trec și tinerețea acestuia trece și va rămâne singur ca mulți bărbați din neamul ei, căzuți în beție și părăsiți de femei!...

De atunci, Sinica începu o muncă și mai grea, merse la cariera de piatră din apropiere, încercă singură pietre mari pentru temelia casei, deși gravidă, cără zilnic câteva căruțe. Spati muncea cu ziua, să câștige ceva bani! Sinica făcu hernie. Pe Spati tot nu-l trăgea inima să se opintească pentru această dărpănătură, Sinica îl amenință că, dacă e trândav, va găsi ea pe unul s-o ajute la muncă! Dar Spati se supără și-i mai dădu Sinicăi o bătaie, chiar în satul ei și-n mijlocul rudelor ei, care „nu se băgau”, pentru că Spati aducea adesea de la bătrânii lui, buturi de carne și damigene cu vin.

Istovită de munci, Sinica născu la șapte luni, făcură doar un „botez în caz de urgență”, care se făcea doar în cazuri deosebite, în timp de război ori dacă mama era în pușcărie, cum spuse preotul, care citi o ceremonie scurtă, fără nași de botez, fără petrecere „doar să fie copilul încreștinat”. Toate acestea din lipsă de bani, căci, deși reușiseră să cumpere această izbă pe jumătate surpată, fără curent electric, le mai trebuiau încă mulți bani s-o repare

Până-n iarnă, adăpostul avu acoperiș, uși și ferestre noi, o sobă din lut. Rămânea s-o tencuiască anul următor! Bani nu numai că se terminară, dar aveau și datorii și iarăși Sinica și forța bărbatul să meargă să ia bani, cu orice preț de la socri, amenințându-l că altfel se culcă cu altul, santajându-l psihologic, știind că el ar face orice, numai să rămână a lui! Sinica era neurastenică, nedormită din pricina copilului, surmenată de munci grele, și juca un joc periculos.

După atâtea sacrificii ale Darcăi, aceasta speră că, în sfârșit, lucrurile vor merge mai bine. Dar nu fu așa! Se auzi din nou că Sinica-l acuză pe Spati, cu cinsprezece ani mai în vârstă decât ea, că, e bătrânog și nu mai e în stare de femeie, de atâta beție”. Sinica îi spusese în față că, „nu pentru el îl luase, ci pentru vaci, nu pentru el, ci ca să-și cumpere casă”. Și apoi, dacă s-ar mai duce la Darca să mai aducă ceva bani pentru tencuială, mobilă, și altele, i-ar rămâne credincioasă în veci! Pierzându-și mințile de furie, aflând, de fapt, că planul ei fusese casa, Spati se duse și începu să sfarme cu toporul ușile noi, ferestrele, soba, sparse televizorul, tot ce investise în casă. Când veni Sinica o snopi în bătaie. Sinica scăpă cu greu, cu capul umflat și vânăt, fugi la niște frați ai ei. Sinica scoase dovadă de la medicul legist și-l dădu în judecată pe Spati, care veni la Darca, zdrobit sufletește. La tribunal, Sinica câștigă copilul, care se da, de obicei mamei. Dar partajul casei nu se dezbătu. Totuși, veni curând vești că Sinica dă semne de nebunie. Făcuse un zid de cărămidă împărțind casa în două.

Cealaltă jumătate, a lui Spati se surpa sau o dărmase ea - acolo creșteau bălării printre care trăiau șerpi. Apoi veniră și alte vești ciudate, cum că voise să se arunce de pe creasta casei, că o părăsise și cel cu care trăia, care emigrase, iar ea o luase total razna, se lăuda că are un iubit în America...Nu mai primea pe nimeni, se izolase total de lume, se spunea că doar un fost pușcăriaș se mai ducea pe la ea, doar el, „știa cum s-o ia”, întâi, „o bătea și apoi o f...”. Spati se mai duse o dată în satul ei. Ea nu-l primi („De ce-ai mai venit?!”), dar Parasca îi dădu lui copilul să-l crească, în ciuda hotărârii judecătorești, spunând că ea nu mai avea posibilități, în timp ce Sinica, internată de câteva ori la psihiatrie, părea rătăcită de cap. Copilul fu crescut de Darca. Apoi se mai auzi că Sinica fu internată din nou, dar reuși să fugă din spital. Sta singură în dărăpănătura ei, fără lumină, căci i se tăiase curentul electric pentru neplata facturii, doar Parasca îi mai ducea câte ceva de mâncare. Marusia își aminti că Parasca nu avusese voie de la doctori să mai facă alți copii, deoarece, „avea o boală a nebuniei ce se putea transmite”, și totuși, în tinerețe, Parasca rămăsese din nou însărcinată și o născuse pe Sinica. Mulți o jigniseră pe față, atunci când se certau, spunându-i că, o să ajungă în cămașă cu mâneci lungi, ca mă-sa!”

Ultima oară când se duse Spati pe la ea, o găsi noaptea, ascunsă-n pivniță. Auzind-o gemând acolo, Spati scoase capacul de la pivniță și coborî treptele scării beciului cu o lumânare în mână, urmat de Parasca.. Sinica zăcea într-o beznă totală, stând pe niște cârpe, într-un ungher. Era mai cald decât în camera de deasupra, unde bătea un vânt rece prin ferestrele sparte ... Spati o rugă să se întoarcă în satul lui din Deltă. Murise între timp și Tatarciuc, și voia să-și crească copilul împreună, iar această casă, sau ce mai rămăsese din ea, se gândea s-o vândă. Sinica răspunse cu ochii holbați și părul răvășit:

„Dacă vinzi casa asta eu o să pier. Pentru asta am trăit! Simt că sufletul meu rămâne aici, ca într-un mormânt,, în pivnița asta! Iar eu voi umbla în afara casei ăsteia, ca o moartă!...

Deodată, Sinica avu sentimentul că toată casa, cu pivniță cu tot, se clatină, ca în urma unui cutremur și că acoperișul deja e luat de o furtună și totul se năruie, iar ea rămâne îngropată sub dărâmături!

După ce plecară Spati și Parasca, Sinica avu noaptea un coșmar, ce se repetă aproape în toate nopțile ce urmară: se făcea că, mereu și mereu, ca în urma unui blestem, ea se chinuia să construiască o casă mare, cât o vilă, cu multe etaje... Dar nu reușea niciodată s-o termine, ba nu avea bani, ba se dărâma, de parcă era o făcătură de nedezlegat!

După câțiva ani se mai duse Marusia în acel sat, la niște rude. Auzise că uneori, noaptea, venea din orașul alăturat, cu o cursă de călători, Gora cu câte un prieten, beți, o băteau și violau până dimineața, când plecau cu aceeași cursă. Dărăpănătura Sinicăi era într-o margine de sat, unde n-o

auzea nimeni. Dar, chiar dacă ar fi auzit-o, tot n-ar fi sărit nimeni s-o apere. Marusia mai auzi că lumea spunea prin sat că, „Sinica a înnebunit”, că a intrat în tr-un magazin și a bătut-o pe vânzătoare, spunând că e magazinul ei ... A bătut-o cu un par, încât i-a rupt mâinile. A venit poliția, apoi salvarea și au internat-o la psihiatrie o lună... (Pesemne că Sinica a rămas blocată în timpul când fusese vânzătoare la un magazin doar două săptămâni, după care fusese dată afară pentru că greșea calculele. Fusese nivelul cel mai de sus al vieții ei!)

Toți îi spusese Marusiei că e mai bine să nu o viziteze pe Sinica, deoarece nu se știe în ce toane o găsește și ar fi în stare de orice... Multi o avertiză că trecuseră noaptea pe lângă casa ei și o auziseră fie că plânge de una singură, fie că râde, fie că urlă îndelung precum o lupoaică ... Dar Marusia se duse. Casa era aproape dărâmată, o bucată de tavan era prăbușit de se vedea soarele prin lucarna podului. Dar în cămară era curat, Sinica era dolofană, cu părul vopsit roșcat, îmbrăcată curat, cu niște mușcate roșii ca niște cheaguri de sânge la fereastră. Marusiei i se păru că totul e în regulă.

-Ai venit să-mi vezi casa? o întrebă Sinica. Am o casă mare, frumoasă!... La fiecare etaj locuiește câte un bărbat al meu... Cu toți trei am câte o fetiță...

-Ce bărbați?!... întrebă cu glas stins de uimire Marusia, încercând să priceapă dacă Sinica râde de ea sau vorbește serios...

-Pă, nu știi? La etajul întâi stă Hubati care are părul cârlionțat, ca niște inele de aur prin care-mi trec toate degetele... Mătușă Marusia, ce mai face Hubati, am auzit că s-a însurat cu fata lui Savelea, bogătanul...?

-Așa e, Sinico, au și un copilaș... Da' cine ziceai că mai stă în... casa asta... a ta?...

-La etajul doi stă Pavel, învățătorul, care locuia pe vremuri cu chirie, acum are și el casă, la mine, nu mai trebuie să ne ferim de nimeni..., și la al treilea cat e Vaniușa, pescarul cu brațe de fier, care bătea toți flăcăii din sat pentru mine... Toți sunt acum bărbații mei... Și casa asta a mea se află într-un cimitir... mătușă...

-Dar de Spati ce știi?

-Nu mai știu nimic... Știu doar că rămasesem însărcinată cu el și mi-am scos sarcina cu o coasă, dar, pe urmă m-am vindecat...

-Dar de Adiță? băiatul tău, îndrăzni, cu glas scăzut să întrebe Marusia... Copilul tău Adiță...

-Eu n-am nici un copil Adiță... Am, parcă, un nepoțel cu numele ăsta... Dar el nu e la mine în casa asta... În casa asta mare a mea, stau cu toții... Gaspar, văcarul, se ascunde, pișicherul, prin pivniță, mă bate și mă violează, eu mă lupt cu el, dar e mai puternic și mă răzbește... E și Damian, care a avut accident de mașină și a murit.. Si el stă aici, într-o cămăruță... Și Ignat, care m-a părăsit și a plecat în America, tot aici stă... în casa asta mare..., cu mine...

-Bine, Sinico, spuse Marusia înspăimântată, eu te las cu Dumnezeu...

-Vezi să nu calci florile de pe aleea asta din cimitir când pleci, mătușă, că mă chinui în fiecare zi să le ud...îi mai spuse Sinica, petrecând-o pe Marusia, care mai aruncă o privire îndurerată spre dărăpănătura căreia-i luase vântul jumătate din stuful de pe acoperiș, lăsând să se vadă căpriorii putreziți și tavanul surpat de ploi...

NOAPTEA CAILOR SALBATICI

*

O firmă de prelucrat mezeluri din Italia, puse ochii pe caii crescuți în semisălbăticie, în pădurile din inima Deltei, pentru prețul de nimic cu care se înțeleșese să-i achiziționeze. Cu această afacere fuseseră de acord atât autoritățile locale, care voiau să strângă ceva bani la bugetul comunal dar și băștinașii, dornici de câștig. În general, localnicii împărțeau caii în două categorii: cei de lângă casă, care le ușurau viața și pe care-i iubeau din tot sufletul, cu care-și făceau toate muncile zilnice, și cei așa-zis, „sălbatici”, adică cei din pădure, care se înmulțiseră necontrolat, ducând la deșertificarea parțială a Pădurii Lethea... Despre cei din urmă, oamenii spun că, „sunt altceva”. Nu au milă de ei, îi privesc ca pe o marfă, în ciuda mitului și prieteniei de secole dintre om și cal...

Această temă a cailor sălbatici se dezbate la ședința ordinară a Consiliului local, într-o sală a căminului cultural. Primarul stă la prezidiu pe un fotoliu roșu, împreună cu consilierii locali și cu diverși reprezentanți ai unor instituții oficiale sau O N G –uri. Primarul comunei se ridică în picioare, în fața sălii pline cu săteni, și începe:

-Stimați concetățeni, stimați consilieri locali, stimați invitați!...

Ne-am adunat azi ca să hotărâm prin vot, în ședință publică, soarta „cailor sălbatici” din comună. Fiind o chestiune vitală pentru noi, am considerat că această decizie nu trebuie să atârne numai pe umerii consilierilor locali și ai primarului! Vom derula aici întregul film al întâmplărilor recente, care au făcut să vuiască întreaga țară, iar reprezentanții instituțiilor oficiale și trimișii diferitelor O N G –uri, aici, de față, își vor prezenta argumentele pro și contra și, în final, vom lua o hotărâre democratică ce va reflecta voința majorității cetățenilor comunei noastre!...

Din sală se aude o voce:

- Să stârpim caii!...

De la prezidiu, Kabalinov, reprezentantul organizației pentru drepturile animalelor (O D A), îi răspunse: